

Filosofie a „celky“

Na rozdíl od jednotlivých odborných věd, které se musí s respektem držet mezi svých oborů, filosofie není vázána na žádný jakkoli vymezený obor svých zájmů a svého zkoumání, nýbrž musí vždycky, když se na něco soustřeďuje, pamatovat i na příslušné (někdy velmi široké) smysluplné kontexty, zásadně téma jejího soustředění přesahující. To ovšem nemůže dělat jinak, než že přece jenom mnohé z onoho „celku“ (nebo eventuelně kvazi-celku) Veškerenstva musí v každé své konkrétní aktivitě (v každém soustředění) přece jen nechávat stranou, byť pouze podmíněně a dočasně. Proto se musíme tázat, co vlastně onen nezbytný ohled k „celku“ znamená a jaký je jeho vlastní, bytostný význam. Vždyť žádný myšlenkový výkon (filosofický výkon) nemůže nikdy tematizovat vše vůbec, ale musí se vždy koncentrovat na něco určitého. Proto nemůžeme vycházet jen ze závazku neztrácet nikdy vztah k celku vůbec, tj. z celku veškerenstva, ale musíme se přednostně soustředit na závazek vztahu k jednotlivým celkům jakožto celkům. Hlavní důraz je přitom položen na to, že každý skutečný (pravý) celek má nejenom svou fenomenální (vnější, „předmětnou“) stránku, ale také svou stránku nepředmětnou, „niternou“ (event.. meta-fenomenální).

(Písek, 150619-1.)